

Bakara 191 Kafirleri bulduğunuz yerde öldürün ayetini açıklar mısınız?

www.ateistlerecevap.org/2017/09/bakara-191-kafirleri-buldugunuz-yerde.html

ateistlerecevap

Eylül 3, 2017



Bakara 191 Kafirleri bulduğunuz yerde öldürün ayetini açıklar mısınız?

Serçe parmağının ucuna bakarak bir insanın resmini çizmek ne kadar yanlış bir sonuç doğurursa, bir tek ayetin sadece mealine bakarak Kur'an hakkında hüküm vermek de en az onun kadar yanıltıcı olur.

Bazı yazarların dillerine doladıkları ve İslam'ın evrenselliğine, toleransına, ondaki engin fikir hürriyetine perde çekmek için yanlış yorumladıkları bir ayet-i kerime var:

“Onları bulduğunuz yerde öldürün. Sizi yurtlarınızdan çıkardıkları gibi siz de onları çıkarın. Fitne çıkarmak adam öldürmekten daha kötüdür...” (Bakara, 2/191)

Konunun tahliline geçmeden önce bazı Kur'an hükümlerini hatırlamak gerekiyor. Ta ki, Kur'anın gerçek maksadı anlaşılın ve bu ayetin de gerçek yorumu ortaya konulabilsin. Konuyla yakından ilgili bir ayet-i kerime:

“Dinde ikrah (zorlama) yoktur. Doğruluk sapıklıktan cidden ayrıldı...” (Bakara, 2/256)

Bu ayetin tefsirinde, ayet-i kerimeye “Zorlama denen şey dinde yoktur.” manası da verilerek, “Sadece dinî konularda değil, hiçbir konuda zorlamaya izin yoktur.”denilmiştir. Aynı gerçeği ders veren bir başka ayet:

“Eğer Rabbin dileyseydi yeryüzündekilerin hepsi elbette iman ederlerdi. O halde sen, inanmaları için insanları zorlayacak mısın?” (Yûnus, 10/99)

Demek oluyor ki, peygamberlerin görevi ve Kur'anın hedefi hakkın ve hakikatin tebliğ edilmesi, duyurulmasıdır. İnsanlar bu dünyaya imtihan için gönderilmişlerdir. İmtihanın vazgeçilmez bir gereği de kişinin doğru ve yanlış yoldan birisini kendi iradesiyle

seçebilmesidir. Zorlama iradeyi yok edeceğinden imtihanın da bir manası kalmaz.

Bu manaya kuvvet veren pek çok ayet vardır:

“Allah dileseydi onlar şirk koşamazlardı. Seni onların üzerine bekçi kılmadık; sen onların vekili de değilsin.” (*En’am, 6/107*)

“Peygambere düşen görev ancak tebliğdir (duyurmadır).” (*Mâide, 5/99*)

“Allah, dileseydi hepinizi bir tek ümmet kılardı...” (*Nahl, 16/93*)

Bir başka ayet-i kerimede şu hakikate dikkat çekilir:

“Kim inkâr ederse bilmelidir ki, Allah bütün alemlerden ganidir (müstağnidir).” (*Âl-i İmrân, 3/97*)

Yani, Allah, yarattığı ve bizzat terbiye ettiği alemlerden hiçbirinin hiçbir şeyine muhtaç değildir. Güneşin ışığına, ağacın meyvesine, rüzgarın esmesine, mevsimlerin gelip gitmesine, canlıların görmesine, işitmesine muhtaç olmadığı gibi insanların inanmalarına, Onu tanımalarına, Ona ibadet etmelerine de muhtaç değildir.

Böyle pek çok ayet-i kerime var. Bunlardan çıkan ortak sonuç şudur: Allah’ın insanları imana, ibadete davet etmesi gibi, müminlere cihadı emretmesi de yine onların menfaati içindir. Bu mana bütün asırlar ve bütün insanlık alemi için geçerli olmakla birlikte, ayetlerin ilk muhatabı olan sahabelere ve Arap yarımadasındaki iman-küfür mücadelesine daha çok bakmaktadır.

İslam dini Arap yarımadasına zuhur ettiğinde o bölge insanların temel inancı putperestlikti. Ve Kur’anın ana hedefi de kalplere “tevhid” inancını yerleştirmektir. Fatıha Suresi, Allah’ın “Rabbü’l-alemîn” olduğunu ilan ile başlar. Bütün alemler, gökler, yerler, insanlar, hayvanlar, cinler, melekler, bütün bitki türleri ancak Allah’ın terbiyesiyle hazır hallerine kavuşmuş ve bu sayede görevlerini en iyi şekilde yerine getirebilmişlerdir. Bu bir tevhid dersidir.

Surenin devamında ancak Allah’a ibadet edileceği ve yine ancak ondan yardım dilenebileceği vurgulanır.

Bir başka ayette rızıkların ancak sema ile arzın işbirliğiyle teşekkül ettiğine dikkat çekilerek şükürün de yine ancak sema ve arzın Rabbine yapılması gerektiği ders verilir.

Bir diğer ayette bizzat Allah Resulüne (asm.) hitap edilerek,

“Sen sevdiğini hidayete erdiremezsin; ancak Allah dilediğine hidayet verir ve hidayete girecek olanları en iyi O bilir.” (*Kasas, 28/56*)

buyurulmakla en büyük nimet olan hidayete kavuşturmanın da ancak Allah’a mahsus olduğu ilan edilir.

Böylece baştan sona kadar tevhid dersi verilerek sonunda, Nas Suresinde, Allah’ın “Rabbü’n-nas” olduğu ifade edilir. İnsanları terbiye eden ancak Allah’tır. Gözlerini görecektir, kulaklarını işitecek, midelerin hazmedecek şekilde terbiye eden O olduğu gibi, akıllarını anlayacak, kalplerini inanacak, sevecek, korkacak şekilde terbiye eden de yine ancak Odur.

Maziye nazar ettiğimizde bütün peygamberlerin ortak davalarının “tevhid” (*birlemek, Allah’ı bir bilmek*) olduğunu görürüz. İnsanlık aleminin yanlış da olsa bir şeylere inandığına, ateizmin kitle çapında fazla görülmediğine, ancak şirkin bütün çeşitleriyle insanları yoldan çıkararak en büyük “fitne” olduğuna şahit oluruz.

İşte tevhid inancının en büyük tebliğ edicisi olan Hazreti Muhammed (asm) Mekke’de yine en büyük mücadelesini şirke karşı vermeye başladığında bütün müşrikler karşısına çıktılar ve onu bu davasından vazgeçirmeye çalıştılar. Amcasını ricacı olarak gönderdiler. “Bir

elime güneşi bir elime ayı koysalar, ben yine bu davadan vazgeçmem.” cevabını alınca artık kuvvet, zorbalık ve işkence dönemi de başlamış oldu.

Şu nokta çok önemlidir: Mekke ve çevresinin müşrikleri başka beldelerdekinden çok farklıydı. Bunlar sadece batıl inançlarını kendi halleriyle yaşamakla kalmıyor, beldelerinde doğan tevhid nurunu söndürmeyi kendilerince kutsî bir ideal olarak benimsiyor, bu uğurda canlarını ve başlarını ortaya koyuyorlardı. Artık, iki şıktan başka bir seçenek görünmüyordu ortada. Ya tevhid inancı galip gelecek, insanlık alemine Kur’anın nuru ulaştırılacak, yahut insanların kalplerini batıl inançlar zaptedecekti. Başka bir ifadeyle, insanlara ya cennetin yolu gösterilecek, yahut cehenneme akış devam edecekti.

Kur’an’ın o dönemin müşrikleri hakkındaki şiddet ayetlerine bu gözle bakmak gerekir. Mesele sadece birkaç müşrikle mücadele değil, top yekun şirk inancıyla ve onu temsil eden, onu korumak isteyenlerle mücadeledir. Nitekim, Kur’anın Mekke müşrikleri hakkındaki şiddetli beyanlarını, yine bir nevi şirk inancını taşıyan başka kavimlere karşı sürdürmediğini görüyoruz. Teslis inancına sahip Hıristiyanlar ve diğer ehl-i kitap hakkındaki ifadeler hiç de öyle şiddetli değil.

“Ehl-i kitapla ancak en güzel şekilde mücadele edin; içlerinden zulmedenler müstesna. Ve deyin ki, ‘Hem bize indirilene, hem de size indirilene inandık. Bizim ilahımız da sizin ilahınız da birdir ve biz Ona teslim olmuşuzdur.’” (Ankebût, 29/46)

Bu noktayı gözden irak tutan birtakım çevreler şöyle diyorlar:

“Onları bulduğunuz yerde öldürün. Sizi yurtlarınızdan çıkardıkları gibi siz de onları çıkarın. Fitne çıkarmak adam öldürmekten daha kötüdür...” (Bakara, 2/191)

ayeti ortada iken İslam’ın farklı inançlara karşı toleranslı olduğunu nasıl söyleyebilirsiniz? Önemine binaen konuyu bazı yönleriyle biraz tahlil etmek gerekiyor: Ayet-i kerimenin muhatabı Arap müşrikleridir.

“Ey akıl sahipleri! Kısasta sizin için hayat vardır.” (Bakara, 2/179)

Bu ayetlerle onları öldürenleri öldürmeleri, yurtlarından çıkaranları yurtlarından çıkarmaları emredilirken, fitnenin adam öldürmekten daha kötü olduğu da ayrıca vurgulanmıştır. Bir insanı öldürmek onun bu fani dünya hayatından faydalanmasına son vermek demektir. Fitne çıkarmak, insanları putlara tapmaya zorlamak ise onları ebedi cehenneme atmaktır. Bu ikincinin birinciden çok daha kötü olduğu açıktır. Kaldı ki Mekke müşriklerindeki fitnenin bir de katillik boyutu vardır: Kızlarını diri diri toprağa gömmeleri ve müminleri öldürmek için onlara savaş açmış olmaları.

Aynı mananın işlendiği şu ayet-i kerimeleri de burada akdim edelim:

“İman edenler Allah yolunda savaşırlar. İnkâr edenler de tağut yolunda savaşırlar. O halde şeytanın dostlarına karşı savaşın. Çünkü şeytanın hilesi zayıftır.” (Nisa, 4/76)

“Fitne kalmayınca ve din tamamen Allah’ın oluncaya kadar, onlarla savaşın.” (Enfal, 8/39)

Ayette geçen “onlar” kelimesinden kasıt müşriklerdir, “fitne”den kasıt da Allah’a ortak koşmaktır.

“Fitne ortadan kalkıp, din yalnız Allah’ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Eğer vazgeçerlerse bilin ki düşmanlık ancak zalimlere karşıdır.” (Bakara, 2/193)

Son ayet hakkında yapılan tefsirlerden çok önemli gördüğüm iki hususu nakletmek isterim: “Bu ayetin sebab-i nüzulü, ehl-i Mekke’nin müminlere eza eyleyerek irtidatlarını (İslam dininden dönmelerini) teklif ve ısrar etmeleridir. Şu halde mana-yı nazım, “Siz müşrikleri

katledin ki onlara galebe edesiniz ve ... irtidat fitnesi kalmasın. Ve ezalarından kurtulmak için onlarla kıtal etmelisiniz. Ta ki, şirk ortadan kalksın, din-i tevhid onun yerine ikame olsun.” (Konyalı M.Vehbi Ef. 1-2/331)

Fitnenin ortadan kalkması için savaş emredilirken bir başka ayet-i kerime ile de şu sınırlamalar getirilmiştir:

“Sizinle savaşanlarla Allah yolunda savaşın. Fakat haddi aşmayın. Çünkü Allah haddi aşanları sevmez.” (Bakara, 2/190)

Savaş, Allah yolunda olacaktır; toprak istilası, ganimet elde etme, köle kazanma gibi bir menfaat için yapılan savaşlar “cihat” özelliği taşımazlar. İkinci bir kayıt olarak da “haddi aşmama” getirilmiştir. Suçluya hak ettiğinden daha fazla ceza vermek de bir nevi zulümdür; işkence etmek, organlarını kesmek gibi.

Konunun doğru yorumlanması için Tövbe Suresinin ilk ayetlerinin de yine doğru anlaşılması büyük önem arz ediyor:

“Bu bir ayrılık ihtarıdır! Allah ve Resülü tarafından kendileriyle muahede yapmış olduğunuz müşriklere. Artık yeryüzünde dört ay dolaşınız. Ve biliniz ki, şüphe yok ki, Allah’ı aciz bırakacak değilsiniz. Ve muhakkak ki, Allah kâfirleri zelil kılıcıdır.” (Tevbe, 9/1, 2)

Bu ayetler, verdikleri sözlerinde durmayan müşrikler ile yapılmış olan anlaşmaların feshedildiğini bildirir. Ve kendilerine dört ay mühlet verilen o İslam düşmanlarının hüsrana uğrayacaklarını ihtar eder.

Bir sonraki ayette müşrikler tövbe etmeye çağrılır, aksi hale acıklı bir azaba uğrayacakları haber verilir.

Beşinci ayette ise “Artık haram aylar çıkınca o (muahede hükmüne riayet etmeyen) müşrikleri nerede bulursanız öldürünüz...” emri verilir.

Altıncı ayette, anlaşma süresi bitmiş olsa bile, o müşriklerden kim eman dilerse, ona eman verilmesi ifade edilir ve şöyle devam edilir:

“Ta ki, Allah’ın kelamını dinlesin. Sonra (iman etmese de) onu emin bulunduğu mahalle ulaştır. Çünkü onlar şüphe yok ki bilmez bir kavimdir.”

Bu ayet-i kerimeler son nazil olan ayetlerdendir. Artık Müslümanlar galip gelmişler, müşriklere ya iman etmeleri yahut harbe razı olmaları tebliğ edilmiş, kendilerine inanmaları (*yahut göç etmeleri*) için dört ay gibi uzun bir süre tanınmış ve Allah Resülü (asm.) “Arap yarımadasında artık iki dinin olamayacağını” açıkça ilan etmiştir.

Bu ayetin ve hadisin kendilerine tebliğ edildiği kişiler, yirmi seneyi aşkın bir süre İslam’ın nurunu söndürmeye çalışmış, Müslümanları yurtlarından uzaklaştırmış, onları göç ettikleri Medine’de de rahat bırakmayıp Medine’ye kadar gelerek onların hayatlarına kast etmek istemiş, şirk yolunda nice ölümler vermiş, nice sahabeleri şehit etmiş inatçı, bir bakıma idealist ve kararlı müşriklerdir. Buna rağmen kendileriyle anlaşma yapılmış, sulh içinde yaşama yolu denenmiştir. Bu anlaşmaları bozan taraf (*iki kabile dışında*) hep müşrikler olmuşlardır. Süre dolduğunda bu işin de sona ereceği açıkça haber verilmiştir. Artık gönüllere ya tevhit inancı hakim olacak, yahut putperestlik hüküm sürecektir. Bu işe bir son verme zamanı gelmiştir.

Müslümanlar galip hale gelmelerine rağmen karşı tarafa süre tanınmış, onlardan eman dileyip İslam’ı tanımak ve öğrenmek isteyenlere eman verilmiş, inanmasalar da hemen öldürülmeyip yurtlarına emniyet içine dönmeleri sağlanmıştır. Kaldı ki ayetin sonunda müşrikleri acıklı bir sonun beklediği bildirilmekle, kendileri son bir kez daha ikaz edilmiştir.

Diğer müşriklerden ve Ehl-i kitaptan farklı olarak Mekke müşriklerine böyle bir muamelede bulunulması, hak dinin ve tevhid inancının Mekke ve civarında iyice kökleşmesi ve oradan bütün cihana yayılması içindir. Çekirdek sağlam olacaktır ki ondan nice ağaçlar çıkabilsin. Artık Arap yarım adasında kimse putlara tapamayacak, kimse Kâbe'yi çıplak olarak tavaf edemeyecek, kimse kızlarını diri olarak toprağa gömemeyecek, herkes alemlerin Rabbi olan Allah'a inanacak, Onun emirlerine uyacak ve yasaklarından kaçınacaktır. Herkes ahiret yolcusu olduğunu bilecek ve o ebediyet yurdu için güzel ameller işleyecektir. Böylece melekleri çok gerilerde bırakan mübarek ve muhteşem müminler yetişecekler ve bunlar İslam'ın nurunu bütün bir insanlık alemine ulaştırmak için gayret göstereceklerdir. İnsanlara zulmedilen beldelerden bu zulmü kaldırmak için cihad edecekler, ama galip geldiklerinde kimseyi İslam'a girmeye zorlamayacaklar, sadece, akıllara ve kalplere konulan ambargoyu kaldırarak onlara doğruyu ve güzeli seçebilecekleri bir hürriyet ortamı hazırlayacaklardır.

Mekke müşriklerinin zulmü altında inleyenlerin kurtarılmalarını emreden şu ayet-i kerime çok anlamlı ve benzer zulümleri de ortadan kaldırma hususunda önemli bir rehberdir:

“Size ne oldu ki, Allah yolunda ve ‘Rabbimiz! Bizi halkı zalim olan şu şehirden çıkar, bize katından bir koruyucu ver, bize katından bir yardımcı ver.’ diyen zayıf erkek, kadın ve çocuklar uğrunda savaşmıyorsunuz?” (Nisa, 4/75)

İşte o çekirdek kadro etrafındaki yabancı ve zararlı unsurların temizlenmesi için, bu ayetin emriyle Müslümanlar Mekke'yi fetih girişimini başlatmışlar ve sonunda başarıya ulaşmışlardır. Artık çekirdek kemalini bulmuştur. Kısa bir zaman sonra Endülüs medeniyeti, arkasından Selçuklu ve Osmanlı medeniyetleri doğacak ve Kur'anın nuru cihanın her bir tarafına ışık saçacaktır. Kalplerden öncelikle şirk temizlenecek, tevhid hakim kılınacaktır. Zulüm yerini adalete, sefahat güzel ahlaka terk edecektir.

Bu ayetten dersini alan müminler, batıl inançlarını halka zorla kabul ettirmek isteyenlerin güçlerini kırmak ve müminlere yapılan zulümlere son vermek gibi temel sebeple cihat yoluna girmiş ve yeni ülkeler fethetmişlerdir.

“İslamda gaye-i harp intikam, katil, tebdil-i dine icbar değil, hasmı mağlup etmek ve kuvve-i cebriyesini alıp dininde serbest olarak hükm-ü hakka tabi tutmaktır ki, i'layı kelimetullah bundadır.” (Elmalılı Tefsiri, 2/864-5)

Müslümanlar, fethettikleri ülkelerin halklarından cizye denilen bir vergi almakla, onları kendi raiyetleri sınıfına dahil etmişler, canlarını ve mallarını koruma altına almışlardır. Zimmîler, yani bir İslam beldesinde yaşayan ve vergisini vermekle vatandaşlık haklarından faydalanmaya hak kazanan gayr-ı müslimler hakkındaki şu hadis-i şerif bu noktada çok anlamlıdır:

“... Kim bir zimmîye zulmeder ve ona gücünün üstüne iş yüklerse kıyamet günü beni karşısında bulacaktır.” (Ebû Dâvud, İmâre, 33; bk. Münâvî, Feyzu'l-kadîr, 6/19; Bağdâdî, Tarihu Bağdad, 8/170; Aclûnî, Keşfu'l-hafâ, 2/342.)

Büyük müfessir Fahreddin-i Razi Hazretlerinin cihat konusundaki şu açıklaması çok önemlidir:

“Kafirlerle savaşan kimsenin maksadı küfrü kaldırma azmi ve kasdı olmalıdır. Bu sebeple, kâfirle savaş halinde olan kimsenin, savaşız olarak onu küfründen vazgeçirebileceği düşüncesi ağır basınca, bu kimsenin onu öldürmekten vazgeçmesi vacip olur.” (Tefsir-i Kebir; 4/436)

